

1. Alperesi minőség. A biztosítótársaság fiókjának saját szerződési felelőssége van és autonóm a biztosítótársasággal szemben (Schulleri Kinga)

A Hargita megyei székhelyű NI KFT beperelte az X Biztosítótársaság Hargita megyei fiókját, mivel GZ, Kovászna megyei lakos balesetet okozva, kárt tett az NI KFT autójában. A keresetből kitűnik, hogy a baleset Kovászna megyében történt és GZ autója a biztosítótársaság Kovászna megyei fiókjánál volt bebiztosítva.

A Törvényszék jóváhagyta a keresetet és elrendelte, hogy az X Biztosítótársaság Hargita megyei Fiókja fizesse ki az NI KFT-nek okozott kárt.

Az ítélet ellen az alperes fellebbvitelt nyújtott be, alperesi minőségének hiányát kifogásolva, rámutatva arra, hogy a pert az a fiók ellen kell indítani, amellyel a biztosítási szerződést megkötötték. A fiókoknak saját felépítése és anyagi függetlensége van. Ugyanakkor arra hivatkozott, hogy a Polgári Eljárási Törvénykönyv 720/1. szakasza és a Kereskedelmi Törvénykönyv 155. szakasza által előírt békéltetési eljárás alaptalanul volt az X Biztosítótársaság központjához, a kolozsvári fiókhoz címezve.

A Táblabíróság megállapította hogy a pereljárás viszony csak azok között érvényes, akik között jogi viszony létezik és mivel a biztosítási szerződés GZ és az X Biztosítótársaság más fiókja, mint amelyik a megkeresett bíróság közigazgatási területéhez tartozik, között volt megkötve, nyilvánvaló a „a megkeresett bíróság eljárási minőségének hiánya” (!) és a Polgári Eljárási Törvénykönyv 312 szakasz (1) bekezdése alapján elfogadta a fellebbvitelt és részben módosította a megtámadott ítéletet, olyan értelemben, hogy visszautasította a felperes keresetét az X Biztosítótársaság Hargita megyei kirendeltsége ellen, megtartva az ítélet többi részét.

(A marosvásárhelyi Táblabíróság 2002 április 11/R/239. számú határozata.)

2. Kereskedelmi per. Nyilvános árverésen eladott részvények (Schulleri Kinga)

A maroshévízi székhelyű PC Részvénytársaság keresetet nyújtott be a Privatizációs és Állami Részesedéseket Igazgató Hatóság (APAPS) ellen, amelyben 1 491 559 339 lej kártérítést, óvadék visszafizetést, megvalósíthatatlan nyereséget követelt.

A keresetből kitűnik, hogy a felperes árverésen vásárolt egy, az APAPS által birtokolt részvény-csomagot és neki ítélték az egész eladásra bocsátott 45,657% részvényt. Utóbb azonban kiderült, hogy az alperes csak a 40%-al rendelkezik, így a felperes a követelt összeggel károsult. A felperes bizonyította, hogy elindította a Polgári eljárási törvénykönyv 720/1 szakaszában előírt békéltető eljárást, de az alperes nem tett eleget a meghívásnak.

A Törvényszék megállapította, hogy 2000. február 2-án az APAPS árverést szervezett egy részvény-csomag eladására, pontosan 1 637 350 részvényre, ami az összrészvények 45,657%-át képezi.

Az eladással járó minden formáság lebonyolítása után 2000 március 7-én a felperes egy nyilván tartást kapott a Román Részvények Nyilvántartásától, amiből kitűnik, hogy a volt Állami Tulajdon Alapnak, az alperes elődjének csak 1 637 350 részvénye van, tehát csak 40% és nem annyi, amennyit eladásra hirdetett.

A felperes perbe hívta a APAPS-ot a marosvásárhelyi Táblabíróságnál, amely a 2000 március 27-i 86. számú Rendeletével ideiglenesen felfüggesztette az árverési adás-vételi szerződés végrehajtását és a részvények kifizetését. A felperes időközben kifizette a 2 270 930 000 lej részletet és 327 470 000 lej óvadékot.

A marosvásárhelyi Táblabíróság 2000. június 5-i 166. számú polgári Ítéletével megsemmisítette az árverést és a szerződést, kötelezve az APAPS-ot, hogy visszaállítsa az árverés előtti helyzetet és az ár

visszafizetését. Az Ítélet végleges és visszavonhatatlanná vált az APAPS által benyújtott fellebbvitel elutasításával és így az APAPS visszafizette a felperesnek a 2 270 930 000 lejt.

Az ügy újratárgyaláson van a Hargita Megyei Törvényszéken, mivel előzőleg ugyanez a Törvényszék elfogadva a saját illetékességének a hiányát a Bukaresti Törvényszékhez küldte az ügyet. A marosvásárhelyi Táblabíróság azonban elfogadta a felperes fellebbvitelét ez ellen az ítélet ellen és visszaküldte az ügyet újratárgyalásra.

Az újratárgyalás során a felperes ugyanazt kérte, amit az előzőleg benyújtott keresetben, bizonyítva az alperestől követelt összegek aktualizálását, ami az árverésen befizetett óvadékból, a törvényes kárból, a nem-teljesített nyereségből, az árveréssel járó költségekből áll. Keresetében utalt a Kereskedelmi Törvénykönyv 43. szakaszára és a 2000. évi 9-es számú kormányrendeletre. Az összegek aktualizálását a Megyei Statisztikai Igazgatóság fogyasztói árak mutatóival és a Román Kereskedelmi Bank Maroshévízi Kirendeltségének átírásával igazolta.

Az alperes elfogadhatatlannak tartotta a keresetet és ennek visszautasítását kérte, azzal indokolva, hogy a felperesnek lehetősége lett volna kérni a marosvásárhelyi Táblabíróság 2000. június 5-i 166. számú polgári Ítéletének a végrehajtását és nem indíthat új pert, amiben tulajdonképpen az árverés előtti helyzet visszaállítását kéri. Hivatkozott a 2000. évi 6. számú adás-vételi szerződésre, amely szerint az eladó megtartja a befizetett óvadékot, ha a szerződés megsemmisítődik, így a felperesnek nincs joga visszakérni az óvadékot, annál is inkább, mert nem törekedett, hogy a szerződést érvénybe tartsa. A többi követelés sem jogos, ezek nincsenek igazolva és pontosítva.

A Hargita Megyei Törvényszék rámutatott, hogy amint az újratárgyalásra küldő marosvásárhelyi Táblabíróság 2000. június 5-i 166. számú Ítéletéből kitűnik, a követelt összegek az alperes kereskedelmi szerződésből származó kötelességeinek be nem tartásából származnak. A felperes bizonyította a követeléseit, amelyek jogosak és megalapozottak és elfogadva a keresetet, kötelezte az alperest 1 491 559 339 lej kártérítés és 40 771 500 lej perköltség kifizetésére.

Az ítélet ellen a Polgári eljárási törvénykönyv 304/1. szakasza alapján az alperes fellebbvitelt adott be. Az indoklásban arra hivatkozott, hogy a felperes nem tartotta be a Polgári Eljárási Törvénykönyv 720/1. szakasz előírásait, a felszólításban más összeget kért mint a keresetben. A marosvásárhelyi Táblabíróság 2000. június 5-i 166. számú polgári Ítéletével a feleket visszahelyezték az árverés előtti helyzetbe. Az újratárgyalás során a Törvényszék többet ítélt, mint amennyit megállapított a 2000/166. számú Ítélet és ezáltal megszegte a Polgári törvénykönyv és az 1999. évi 99-es Törvény előírásait; a fellebbvitelező szerint a részvények tulajdonjoga nem ruházódott át, így a APAPS soha nem volt ezek tulajdonosa. A felperest a 2000. évi járadékok nem illetik meg, mivel a 2000. március 27-ei 86. számú polgári Ítélettel ideiglenesen felfüggesztették a szerződés végrehajtását és mivel a fizetést felfüggesztették, a részvények átadása és a tulajdonjog átruházása is fel kellett volna függesztődjön. Az APAPS szerint a törvényszék az 1999. évi 99. számú Törvény előírásait is hibásan alkalmazta.

A marosvásárhelyi Táblabíróság megállapította, hogy: a PC Rt 2000. február 2-i árverés után törvényes tulajdonosa lett a részvényeknek és így teljes mértékben őt illetik a 2000-es évi járadékok, mivel a 2000 június 5-ei, 166. számú Ítélet csak 2001. április 24-én vált jogerőssé; a 1997. évi 88. számú Sürgősségi Kormányrendelet, az 1999. évi 99. számú Törvény módosításaival helyesen volt alkalmazva; a felperes betartotta a Polgári eljárási törvénykönyv 720/1. szakasz előírásait és a fellebbvitelt, mint alaptalannak, a Polgári eljárási törvénykönyv 312. szakasza alapján visszautasította.

(Marosvásárhelyi Táblabíróság, Kereskedelmi és Közigazgatási szekció 2002. szeptember 5/R/463. számú határozata.)

3. Közigazgatási bíraskodás. Közegészségügyi Igazgatóság kötelezése, hogy jóváhagyja egy orvos felmondását (Schulleri Kinga)

B.D. orvos azzal a kérelemmel fordult a Törvényszékhez, hogy kötelezzék a Városi Kórház vezetőségét, hogy hagyja jóvá a munkahelyéről való felmondását. Keresetét azzal indokolta, hogy a Munkatör-

vénykönyv 135. szakasza értelmében írásban benyújtotta a felmondását, de a Közegészségügyi Igazgatóság visszautasította ennek jóváhagyását. A visszautasítás oka, hogy a 2001. évi 58-as számú sürgősségi kormányrendelet értelmében az orvosok a szakvizsga letétele után kötelesek legalább annyi évig dolgozni annál a kórháznál, amellyel megkötötték a munkaszerződést, ameddig a szakosodás tartott. B.D. orvos, aki a szakvizsga letétele után rögtön kérte a felmondását, még 5 évig kellene annál a kórháznál dolgozzon, amellyel jelenleg munkaviszonyban van.

A Törvényszék elfogadta a keresetet és elrendelte, hogy a Közegészségügyi Igazgatóság töltsse ki az orvos munkakönyvét az alkalmazástól a felmondás benyújtásáig és adja ki a felperesnek.

Ítéletét azzal indokolta, hogy a munkaviszony megszüntetése a munkaszabadság elvén alapszik és az alperesek kötelesek elfogadni a szerződést felbontó akaratnyilvánítást és megszüntetni a munkaviszonyt. A felmondás visszautasítása által megszegték az alkotmány és a munkajog törvényes rendelkezéseit, illetve a munkaszabadság elvét, amelyet a Munkatörvénykönyv 135. szakasza és az alkotmány 38(1) szakasza ír elő.

A ítélet ellen a Közegészségügyi Igazgatóság fellebbvitelt nyújtott be, és a Táblabíróság az 58/2001-es Sürgősségi kormányrendeletre hivatkozva elfogadta a fellebbvitelt és újratárgyalás után visszautasította az orvos keresetét.

A Táblabíróság határozata ellen megsemmisítési panaszt tett le az orvos, keresetét a Polgári eljárási Törvénykönyv 318-as szakaszával indokolva, mivel a Közegészségügyi Igazgatóság a fellebbvitelt nem indokolta meg a törvényes határidőn belül.

A Táblabíróság elfogadta a semmiségi panaszt és megtartotta a törvényszék ítéletét.

(A marosvásárhelyi Táblabíróság 2002. december 1105/R/10. számú határozata)

4. 1990. évi 118-as Törvényrendelet. Politikai okokból üldözött személyek a diktatúra idején (Schulleri Kinga)

A felperes panaszt nyújtott be a Munka és Társadalmi Szolidaritás Általános Igazgatóság határozata ellen, amellyel elutasította, hogy a felperes az 1990. évi 118-as számú Törvényrendelet kedvezményeiben részesüljön.

Keresetét azzal indokolta, hogy 1959-ben, mint a Jehova tanúi vallás híve megtagadta a katonaságot és ezért a Katonai Törvényszék 9 év börtönre ítélte. Kérésében hivatkozott arra is, hogy börtöntársait – akiket ugyanilyen okokból ítélték el – politikai okokból üldözött személyeknek nyilvánítottak és részesülnek az 1990. évi 118-as számú Törvényrendelet kedvezményeiben.

Az elsőfokú bíróság visszautasította a keresetet, azzal az indokkal, hogy a MTSZÁI határozata megalapozott, a felperes helyzete nem sorolható be a törvényrendelet előírásaiba. A felperes a Büntetőtörvénykönyv 354. szakaszában szabályozott bűncselekményt követte el, ami közjogi és nem politikai jellegű. Ugyanakkor utalást tett a MTSZÁI átiratára, amely szerint a jehovista tevékenység és a törvénytelen határátkelés nem politikai bűncselekmény és nem lehet besorolni a 118-as Törvényrendeletbe.

A felperes magtámadta az ítéletet, arra hivatkozva, hogy a MTSZÁI átirata nem jogforrás.

A Táblabíróság megállapította, hogy a fellebbező megtagadta a katonaságot, amely kötelező volt a Román Állam minden állampolgárának, függetlenül a nemzetiségtől és a vallástól. A fellebbező, mint a Román Állam állampolgára a törvénynek kellett volna magát alárendelnie és nem a politikai rendnek és ezért törvényesen és megalapozottan vonta maga után a büntetői felelősséget és a Polgári törvénykönyv 312 szakasz (1)-es bekezdése alapján visszautasította a fellebbvitelt.

(A marosvásárhelyi Táblabíróság, Kereskedelmi és Közigazgatási Szekció 2002/R/550 számú határozata.)